THE INVITATION FROM THE KING OF NEPAL

LỜI THỈNH MỜI CỦA QUỐC VƯƠNG NEPAL — PART III

Garma C. C. Chang · The Hundred Thousand Songs of Milarepa · Printed pp. 291–295

ORIGINAL PRINTED PAGE / TRANG SÁCH GỐC: 291

About this time, Rechungpa and Shen Com Repa set out to find the Jetsun in order to invite him [to return to Tibet]. While on their journey, they encountered a band of brigands from Nyi Shang and Nepal. When the bandits were about to rob them, they cried out that they were yogis, and asked to be spared. But the bandits replied, “Only the San Chia Yogi [Milarepa] can be considered as a real yogi. He is one whom poisoned arrows cannot harm, fire cannot burn, and water cannot drown. When one throws him over a cliff, he flies up again. He even refused the invitation of the King of Ko Kom.”

Vào khoảng thời gian ấy, Rechungpa và Shen Com Repa lên đường tìm Tôn giả để thỉnh Ngài [trở về Tây Tạng]. Dọc đường, họ gặp một toán cướp ở Nyi Shang và Nepal. Khi bọn cướp định cướp của, hai vị nói mình là hành giả du-già và xin được tha. Nhưng bọn cướp đáp: “Chỉ có hành giả San Chia [Milarepa] mới đáng gọi là một hành giả du-già chân chính. Tên độc không hại được Ngài, lửa không thiêu được Ngài, nước không nhấn chìm được Ngài. Ném Ngài xuống vực, Ngài lại bay lên. Ngài còn từ chối lời thỉnh mời của vua Ko Kom.”

Rechungpa then told the bandits that it was just for the sake of finding the Jetsun that they had come to this place. The bandits then directed them to Milarepa’s abode.

Rechungpa bèn nói với bọn cướp rằng chính vì tìm Tôn giả mà họ đến vùng này. Bọn cướp liền chỉ đường đến nơi Milarepa đang ở.

When the two Repas finally found the Jetsun, they saw that he was dressed in the cloth of Ka Shi Ka and that upon a stone plate [before him] was laid the supreme drug, Ahrura. They bowed down to him and asked, “How have you fared, dear Guru? How is your health?” The Jetsun replied, “I am very well indeed. Let me tell you how well I am! Now, hearken to my song”:

Khi hai vị Repa cuối cùng tìm thấy Tôn giả, họ thấy Ngài khoác tấm vải Ka Shi Ka, và trên một phiến đá [trước mặt Ngài] có đặt dược phẩm quý Ahrura. Họ đảnh lễ rồi hỏi: “Bạch Đạo sư kính quý, Ngài sống ra sao? Sức khỏe Ngài thế nào?” Tôn giả đáp: “Ta thật sự rất khỏe. Để ta nói cho các con biết ta an vui đến mức nào! Hãy lắng nghe bài ca của ta.”

This is a place where flowers bloom,
And many kinds of trees dance and sway;
The birds here sing their tuneful melodies,
And monkeys gambol in the woods.
It is pleasant and delightful to stay here alone.
Truly this is a quiet and peaceful place.

Đây là nơi hoa nở,
Bao loài cây đung đưa như múa;
Chim chóc cất tiếng hót du dương,
Khỉ nô đùa giữa rừng.
Thật dễ chịu và vui thích khi ở đây một mình.
Quả là chốn tĩnh lặng, an bình.

With my Guru above my head, it is joyful here to meditate;
It is pleasant here to enjoy the Inner Heat;
It is happy here to practice the Illusory Body,
The spontaneous liberation from all worldly desires.
Happy is the melting away of the dream of confusion;
Joyous is absorption in the Great Illumination;
Happy is the sight of the dark Blindness leaving;
Joyful it is to become Buddha Himself
Without practicing Transformation Yoga.

Với Đạo sư ngự trên đỉnh đầu, thiền định ở đây thật hoan hỷ;
Thật an vui khi thể nghiệm Nội Hỏa;
Thật hạnh phúc khi tu tập Huyễn Thân,
Sự giải thoát tự nhiên khỏi mọi ham muốn thế gian.
Vui thay giấc mộng mê lầm tan biến;
Hoan hỷ thay khi an trú trong Đại Quang Minh;
Vui thay khi thấy bóng tối vô minh rời xa;
Hoan hỷ thay khi tự mình thành Phật
Mà không thực hành Du-già Chuyển Hóa.

It is happy to realize completely
The true nature of Bardo and to remain
In the transcendental realm of the Great Bliss.
Your Father finds so much happiness and pleasure
In enjoying his invaluable blessings—
The joy of eating luscious fruits grown on the mountain,
And drinking sweet cool water from the springs.
Reflect upon my words, and you will understand my meaning.

Thật hạnh phúc khi hoàn toàn chứng ngộ
Bản tánh chân thật của Trung Ấm và an trú
Trong cảnh giới siêu việt của Đại Lạc.
Người cha của các con tìm thấy biết bao hạnh phúc, an vui
Khi hưởng những phước lành vô giá ấy—
Niềm vui ăn trái ngon mọc trên núi,
Và uống nước suối mát ngọt lành.
Hãy suy ngẫm lời ta, các con sẽ hiểu ý nghĩa.

ORIGINAL PRINTED PAGE / TRANG SÁCH GỐC: 292

Were you robbed, my sons, by bandits on your way here?
If so, credit it to your previous Karma.
You should realize that no money means no foe.
Never, oh my sons, hoard or pile up wealth.
If you can tame your mind,
You will have no foe!
Never, oh my children, hold hate in your hearts.
If you can tame your mind
You will have no foe!
Look up to the face of Buddha!
If your compassion ever grows,
You will have no enemy!
My sons, you should regard others as dearer than yourself.

Các con, trên đường đến đây có bị cướp không?
Nếu có, hãy xem đó là nghiệp quá khứ của mình.
Hãy hiểu rằng không tiền của thì không có kẻ thù.
Các con ơi, chớ bao giờ tích trữ hay chất đống tài sản.
Nếu điều phục được tâm mình,
Các con sẽ không có kẻ thù!
Các con ơi, đừng ôm lòng thù hận.
Nếu điều phục được tâm mình,
Các con sẽ không có kẻ thù!
Hãy hướng nhìn dung nhan Đức Phật!
Nếu lòng bi mẫn của các con luôn tăng trưởng,
Các con sẽ không có kẻ thù!
Các con hãy xem người khác đáng quý hơn chính mình.

Shen Com Repa then said, “It is just because a yogi like you, dear Jetsun, can have such happiness and tolerance toward his enemies, that we have come here to invite you [to return to our own country]. We see no need for you to remain in the solitude of a hermitage. Please come to Tibet to help sentient beings there.”

Shen Com Repa thưa: “Bạch Tôn giả kính quý, chính vì một hành giả như Ngài có thể an vui và khoan dung với kẻ thù như thế, nên chúng con đến thỉnh Ngài [trở về quê hương]. Chúng con không thấy cần Ngài phải tiếp tục sống một mình nơi ẩn thất. Xin Ngài về Tây Tạng để giúp chúng sinh ở đó.”

The Jetsun replied, “To stay in a hermitage is, in itself, to help all sentient beings. I may come to Tibet; however, even there I will still remain alone in a hermitage. You must not think that this is an ill practice; I am merely observing my Guru’s orders. Besides, the merits of all stages in the Path are acquired in the hermitage. Even if you have very advanced Experiences and Realization, it is better to stay in the land of no-man, because this is the glory and tradition of a yogi. Therefore you, also, should seek lonely places and practice strict meditation. Now, hearken to my song”:

Tôn giả đáp: “Ở nơi ẩn thất, tự nó đã là giúp đỡ tất cả chúng sinh. Ta có thể đến Tây Tạng; nhưng ngay cả ở đó, ta vẫn sẽ ở một mình trong ẩn thất. Các con chớ nghĩ đây là cách tu sai lầm; ta chỉ đang tuân theo lời dạy của Đạo sư. Hơn nữa, công đức của mọi giai đoạn trên Đạo lộ đều được vun bồi trong ẩn thất. Dù kinh nghiệm và chứng ngộ của các con đã rất cao, tốt hơn vẫn nên ở chốn không người, vì đó là vinh quang và truyền thống của hành giả du-già. Vì thế, các con cũng nên tìm nơi cô tịch và nghiêm túc thiền định. Hãy nghe bài ca của ta.”

Thanks to my Guru must still be paid,
And sentient beings still liberated.
I meditate in gratitude to Him,
Not because He, the Jetsun, is in need;
This is the oath and act of accomplished beings.

Ân đức Đạo sư vẫn phải được đền đáp,
Và chúng sinh vẫn cần được giải thoát.
Ta thiền định để tri ân Ngài,
Không phải vì bản thân ta, Tôn giả, có nhu cầu;
Đó là lời nguyện và hạnh của các bậc thành tựu.

ORIGINAL PRINTED PAGE / TRANG SÁCH GỐC: 293

The wild ass, with white mouth, in the North,
Never bends low his head, even at threat of death.
It is not because he desires to die;
This is but his act and way—
The natural function of this wild beast!

Con lừa hoang mõm trắng phương Bắc
Không bao giờ cúi đầu, dù bị đe dọa đến chết.
Không phải vì nó muốn chết;
Đó chỉ là hành vi và cách sống của nó—
Bản tính tự nhiên của loài thú hoang ấy!

The flesh-eating tigress, in the South,
Never eats her own breed’s flesh, even when she starves,
Not because there is a principle to follow;
This is but her act and way—
The natural function of this great beast!

Hổ cái ăn thịt ở phương Nam
Không ăn thịt đồng loại, ngay cả khi đói lả,
Không phải vì có một giới luật phải tuân theo;
Đó chỉ là hành vi và cách sống của nó—
Bản tính tự nhiên của loài mãnh thú ấy!

The white lioness, in the West,
Never leaves the snow mountain, even when she freezes,

Not because she cannot go elsewhere;
This is but her act and way—
The natural function of this queen of beasts!

Sư tử cái trắng ở phương Tây
Không rời núi tuyết, ngay cả khi lạnh cóng,
Không phải vì nó không thể đi nơi khác;
Đó chỉ là hành vi và cách sống của nó—
Bản tính tự nhiên của nữ vương muôn thú!

The great eagle, in the East,
Strains his wings whenever he is flying;
But never in his mind is there the fear of falling.
To hover in the sky,
Is the natural way and action
For this king of birds!

Đại bàng lớn ở phương Đông
Dang rộng đôi cánh mỗi khi bay;
Nhưng trong tâm nó không hề sợ rơi.
Lượn giữa bầu trời
Là cách sống và hành động tự nhiên
Của vua các loài chim!

When in meditation Milarepa perseveres
And renounces all worldly things,
He is not a prey to base ambition;
To abjure craving is his natural function.
Liberated yogis remain in seclusion,
Not because they fear disturbance and distraction;
It is the way and the tradition
Of all accomplished beings.

Khi Milarepa kiên trì thiền định
Và từ bỏ mọi sự thế gian,
Ngài không bị tham vọng thấp hèn chi phối;
Buông bỏ khát ái là bản tính tự nhiên của Ngài.
Các hành giả đã giải thoát sống trong cô tịch,
Không phải vì sợ quấy nhiễu và xao lãng;
Đó là cách sống và truyền thống
Của tất cả các bậc thành tựu.

When monks and lay disciples
Discipline themselves in meditation,
It is not to gain in precedence o’er others;
It is the way and the tradition

Of all liberation-seekers.
For you, faithful and well-gifted disciples,
I sing these Pith-Instructions;
This is not for sport or pleasure—
It is the tradition of my Lineage.

Khi chư tăng và cư sĩ đệ tử
Tự rèn luyện trong thiền định,
Không phải để vượt trội hơn người khác;
Đó là cách sống và truyền thống
Của mọi người tìm cầu giải thoát.
Vì các con, những đệ tử có tín tâm và căn cơ tốt,
Ta hát những lời chỉ dạy cốt tủy này;
Không phải để vui chơi hay tiêu khiển—
Đó là truyền thống của dòng truyền thừa ta.

ORIGINAL PRINTED PAGE / TRANG SÁCH GỐC: 294

Rechungpa then said, “I will keep these admonitions in my heart. You, dear Jetsun, are indeed different from other people. By the way, who offered this fine cloth and superb Ahrura to you?” Milarepa then replied in this song, “The Gift from Man and Deity”:

Rechungpa thưa: “Con sẽ ghi nhớ những lời khuyên này trong tim. Bạch Tôn giả kính quý, Ngài quả thật khác hẳn người đời. Nhân tiện, ai đã dâng Ngài tấm vải đẹp và dược phẩm Ahrura quý giá này?” Milarepa đáp bằng bài ca “Món quà từ người và thiên giới”:

In the country of Ye Rang and Ko Kom
Lives a pious king, a Bodhisattva,
Victorious in the Dharma.
A prophecy from the Mother of All Mercy
To him was given in revelation.
Said the Mother of All Mercy,
“Invite Milarepa to see you.
He is now meditating
In the cave Gadaya of Nepal.”

Ở xứ Ye Rang và Ko Kom
Có một vị vua mộ đạo, một vị Bồ-tát,
Thành tựu chiến thắng trong Chánh pháp.
Đức Mẹ Đại Bi
Đã hiện đến và ban lời tiên tri cho vua.
Đức Mẹ Đại Bi nói:
“Hãy thỉnh Milarepa đến gặp ngươi.
Hiện Ngài đang thiền định
Trong hang Gadaya ở Nepal.”

Knowing the uncertainty of death,
I refused the invitation.
I was then offered this cloth of Ka Shi Ka,
Made from fine bark of the Bal Dkar,
Now a sweet companion for my Dumo meditation!
I was also offered the superb drug, Ahrura,
Which cures all ills of the Four Elements.
Because of this worthy gift,
I foresee that in the next seven years
All people in this King's country
Will be immune from sickness and disease.

Biết cái chết đến lúc nào không chắc,
Ta đã từ chối lời thỉnh mời.
Sau đó ta được dâng tấm vải Ka Shi Ka này,
Làm từ vỏ cây Bal Dkar mịn,
Nay là bạn đồng hành tốt đẹp trong pháp thiền Nội Hỏa (Dumo) của ta!
Ta cũng được dâng dược phẩm Ahrura tuyệt hảo,
Chữa các bệnh do Bốn Đại mất quân bình.
Nhờ món cúng dường quý báu ấy,
Ta tiên đoán trong bảy năm tới
Mọi người trong vương quốc của vị vua này
Sẽ không bị bệnh tật xâm hại.

Both Repas said to the Jetsun, "We will not indulge in the Eight Worldly Desires and will sincerely practice our devotions. Now for the welfare of sentient beings, please come to Tibet." Because of their earnest and repeated requests, the Jetsun finally agreed and went to the Nyan Yuan Cave of Chu Mdo on Lashi Snow Mountain, and resided there.

Hai vị Repa thưa với Tôn giả: "Chúng con sẽ không chạy theo Tám Pháp Thế Gian và sẽ chân thành tu tập. Nay vì lợi ích chúng sinh, xin Ngài về Tây Tạng." Vì họ khẩn khoản thỉnh cầu nhiều lần, cuối cùng Tôn giả đồng ý và đến cư trú tại hang Nyan Yuan ở Chu Mdo, trên núi tuyết Lashi.

ORIGINAL PRINTED PAGE / TRANG SÁCH GỐC: 295

One day Tserinma, a local goddess, came to molest Milarepa while he was enjoying the company of some low-born fairies in the forest of Sen Ding, but in a silver mirror he saw and recognized Tserinma [in her true form]. Thereupon she vanished into the sky.

Một hôm, nữ thần địa phương Tserinma đến quấy nhiễu Milarepa khi Ngài đang ở cùng một số tiên nữ thuộc tầng lớp thấp trong rừng Sen Ding. Nhưng qua một chiếc gương bạc, Ngài thấy và nhận ra Tserinma [trong hình tướng thật]. Nữ thần liền biến mất vào bầu trời.

The next year, when the Jetsun was staying at Chon Lun, Tserinma again tried to intrude. She saw Milarepa riding on a lion, painted with cinnabar, dressed in sun and moon clothes, and holding a canopy and a victorious banner in his hands—then vanishing into the sky.

Having failed again to trap Milarepa she withdrew.

Năm sau, khi Tôn giả ở Chon Lun, Tserinma lại tìm cách quấy nhiễu. Nàng thấy Milarepa cưỡi một con sư tử được tô màu chu sa, khoác y phục mặt trời và mặt trăng, tay cầm lọng và cờ chiến thắng—rồi biến mất vào bầu trời. Lại không thể bẫy được Milarepa, nàng rút lui.

This is the story of Milarepa receiving offerings from the King of Ko Kom in Mon, together with a brief account of the intrusion of [the goddess] Tserinma.

Đây là câu chuyện Milarepa nhận cúng dường từ vua Ko Kom ở Mon, cùng phần thuật ngắn về việc [nữ thần] Tserinma quấy nhiễu Ngài.

NOTES — 1 Seven Precious Articles of Royalty: These are the wheel, gem, queen, minister, elephant, spirited horse, and commander-in-chief—the symbols, or necessary possessions, of a king.

CHÚ THÍCH — 1 Bảy báu vật của vương quyền: bánh xe, ngọc báu, hoàng hậu, đại thần, voi, ngựa quý và vị tổng chỉ huy—những biểu tượng hay vật dụng thiết yếu của một vị vua.

2 The Two Provisions (T.T.: Tshogs.gnis.): Journeying along the Path toward Buddhahood, one needs a supply of two “spiritual provisions.” One is the Provision of Wisdom and the other is the Provision of Merits. The former is the study, understanding, and practice of the Prajnaparamita, the latter is the study and practice of all meritorious deeds, including charity, discipline, diligence, tolerance, and meditation.

2 Hai Tư Lương (Tạng: Tshogs.gnis.): Trên đường đến Phật quả, hành giả cần hai tư lương tâm linh: Trí tuệ và Công đức. Tư lương Trí tuệ là học, hiểu và thực hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa; tư lương Công đức là học và thực hành các thiện hạnh, gồm bố thí, trì giới, tinh tấn, nhẫn nhục và thiền định.

3 The meaning of the passage here is very obscure. This is only an approximate translation.

3 Ý nghĩa của đoạn này rất khó hiểu. Đây chỉ là một bản dịch gần đúng.

4 Dumo (T.T.: gTum.Mo): the mystic heat produced by the practice of Heat Yoga.

4 Dumo (Tạng: gTum.Mo): nội nhiệt huyền diệu phát sinh từ thực hành Du-già Nội Hỏa.